

brugere under ét er lig med den gruppe, som finansierer uddannelsessektoren.

Udgangspunktet er, at uddannelsessektorens problemer ikke er et resultat af manglende ressourcer, men derimod af, at markedskræfterne er sat ud af spillet på uddannelsesområdet.

Det er derfor, Fremskridtspartiet ønsker, at udviklingen på uddannelsesområdet ganske som inden for en lang række andre offentlige ydelser skal gå mod øget decentralisering af ansvaret og øget brugerstyring. Et vigtigt punkt i denne udvikling er, at et større og større ansvar for institutionernes drift overlades til de enkeltes egen administration. Men frihed for den enkelte læreanstalt må ses i sammenhæng med, at institutionen også får ansvar, således at den kan disponere efter kundernes ønsker og behov. Uden denne kundekontrol vil decentraliseringen ingen virkning have.

Brugerstyring og dermed kundekontrol skabes ved, at man indfører frit valg af uddannelsesinstitution samt en finansiering, der er afhængig af antallet af elever/studerende. Dette kaldes for stykprissystemet eller billetsystemet. Først og fremmest Storbritannien og USA er langt fremme med forsøg af denne slags. I parentes skal bemærkes, at Fremskridtspartiets opfattelse af frit valg af uddannelsesinstitution ikke er det samme som fri adgang til uddannelserne. Det frie valg gælder f.eks., hvilken folkeskole man vil benytte, hvilket gymnasium man vil benytte, hvilken handelsskole man vil benytte, hvilket universitet man vil benytte osv. Kriterierne for optagelse og kvoter for samme er et ganske andet spørgsmål.

Som Fremskridtspartiet også har foreslået det på sundhedsområdet, skal produktionen af ydelsen (uddannelsen) skilles fra finansieringen. Det vil sige, at det offentlige (i hvert fald altovervejende) beholder finansieringsansvaret og dermed garanterer, at alle har adgang til uddannelse uanset privatøkonomi. Det vigtige i denne ændring er imidlertid, at magten over systemet overføres til brugerne, så de kan vælge mellem flere tilbud på markedet, et marked, der i udgangspunktet er domineret af offentlige skoler. Det bør dog tilstræbes, at private skoler, gymnasier, universiteter etc. oprettes (eller skabes ved privatisering) og dermed kan overtage markedsfunktionerne.

Selv om systemet er skabt med særligt henblik på at sikre brugernes rettigheder og interesser, er det ikke ensbetydende med en forringelse af vilkårene for de ansatte i uddannelsesvæsenet. Den øgede frihed, dette system giver både fagligt og økonomisk, vil skabe nye muligheder for at gøre arbejdet mere attraktivt. Til gengæld skal der heller ikke lægges skjul på, at systemet vil belønne den flittige og straffe den dovne.

Konkurrencen om studerende til f.eks. handelsskolerne vil i sig selv få den enkelte skole til at optimere sin ressourceudnyttelse.

Sundhedssektoren

Sundhedssektoren er måske mere end noget andet område det sted, hvor borgerne stærkest oplever bagsiden og ulempen ved den bureaukratiske politikerstyring.

Helt urimelige ventelister og et uacceptabelt serviceniveau ved landets sygehuse og andre sundhedsinstitutioner er den dagligdag, som skatteyderne oplever.

Sundhedsområdet bruges ofte som hovedargument for, hvorfor vi skal betale skatter, og hvorfor vi skal have en offentlig sektor. Så meget desto mere kritisk er det da også, at borgere, som måske har betalt skat gennem et helt liv, bliver afvist med et skuldertræk, når de er så uheldige at have en sygdom, hvor der er venteliste.

Borgerne skal derfor have en ret til dels at blive behandlet og dels til frit at vælge, hvor man ønsker denne behandling foretaget. Det gælder også private klinikker og sygehuse. Indføres der stykprisfinansiering på sundhedsområdet, betyder det i praksis, at den syge patient efter eget valg afgør behandlingsstedet. Det giver en udbredt konkurrence mellem behandlingsstederne, eftersom kunder i butikken skal være den eneste kilde til offentlige midler. Et sygehus, der har ventelister, patienter på gangene, alkoholiserede læger og andre uacceptable forhold vil hurtigt miste kunder.

Dermed har sundhedsinstitutionen én af to muligheder: Enten forbedrer man forholdene og får kunderne tilbage eller også må man lukke!

Konkurrencen vil derfor på alle områder komme til at gavne patienterne, hvilket også er meningen. De eneste, der kommer til at lide under konkurrencen, er de sundhedsinstitutioner, som ikke leverer en ordentlig service – og det er vel ikke det værste resultat.

Det frie valg skal som nævnt også gælde for private klinikker og sygehuse. I dag er det jo ganske barokt, at den patient, som ikke kan få skatteyderbetalt behandling på et offentligt sygehus som følge af f.eks. ventelister, må søge privat behandling for egen regning. Patienten får altså ikke noget ud af sin skattebetaling, men derimod en ekstra regning. Et endnu mere barokt forhold er de situationer, hvor en patient f.eks. får sin virksomhed eller arbejdsgiver til at betale for en behandling i udlandet. Da bliver man beskattet af denne gave, mens man jo altså sparer det danske system for en udgift!